

Koda afturvísir rokniháttinum hjá útvarpsstjóranum

Stjórin í Koda Nils Bak sigur, at Jógvan Jespersen, útvarpsstjóri, er á skeivari kós, tá hann tekur umsitingargjald upp í sitt rokniháttinum, sum vísir, at føroyski tónleikurin í ÚF í 1997 var 24 prosent

NICLAS JOHANNESSEN

Tað er ósamsvar millum tøluni hjá Koda og útvarpinum, tá talan er um, hvussu stórt partur av tónleikinum, sum ÚF spældi í 1997, var føroyskur. Koda sigur 17 prosent. ÚF sigur 24 prosent.

Í svarskrivi til Sosialin, sigur Jógvan Jespersen, útvarpsstjóri, at Sosialurin hevur gloymt at taka umsitingargjald hjá Koda við, tá roknað varð út, hvussu stórt prosentpartur av tónleikinum í útvarpinum var føroyskur í 1997. Sjálvur kemur útvarpsstjórin til ta niðurstøðu, at 24 prosent av tónleikinum í ÚF í 1997 var føroyskur. Tøluni frá Koda vísa hinvegin, at talan var um 17 prosent.

2. september skrivur Jógvan Jespersen í Sosialinum:

»Í greinini í Sosialinum friggjadagin er ikki roknað við, at umsitingargjaldið hjá Koda og annað fer burtur av, áðrenn peningin verður byttur millum teir, sum eiga rættindini, og hetta man vera 20 prosent av hvørtjari krónu.«

Stjórin í Koda Nils Bak sigur, at útvarpsstjórin er á skeivari kós.

– Tøluni, vit hava givið Sosialinum, eru av útgóðnum peningi. Tøluni vísa so stutt, at 17 prosent av tí, vit hava goldið út til tónaskóld fyrri spælir í ÚF í 1997, endaði aftur í Føroyum.

Bert tónaskóld

Nils Bak sigur víðari, at munurin á útrokningunum hjá ávíkavist Koda og útvarpinum kann hava nakað at gera við, at Koda bert roknar við tónaskóldum, sum eru bústandi í Føroyum.

– Taka vit Anniku Hoydal sum dømi, so skrásetir útvarpið helst hana sum før-

ósamsvar er millum tøluni hjá Koda og ÚF sum siga nakað um, hvussu stórt partur av tónleikinum í ÚF í 1997 var skrivaður av føroyskum tónaskóldum

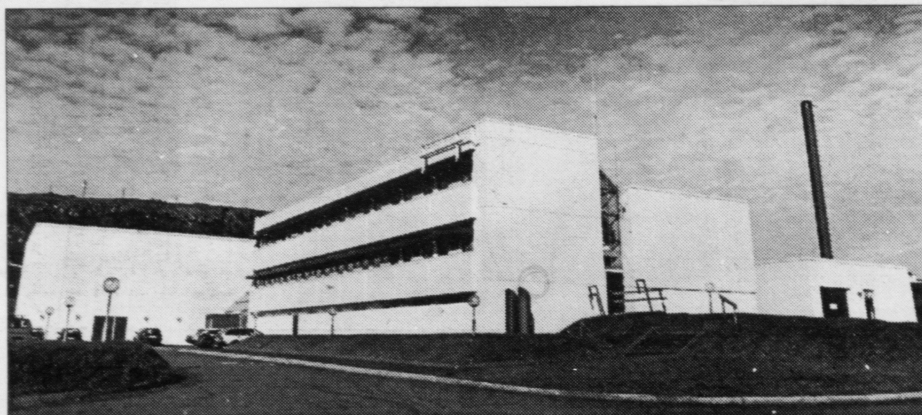
oyska, meðan hon í okkara arkivum er dansk, tí hon hevur bústað í Danmark, sigur Nils Bak. Tað sama er við, føroyingum, ið spæla útlendskar kompositiúnir. Teir pengarnir enda ikki aftur í Føroyum, men hjá viðkomandi útlenska tónaskaldi.

– Og hetta kann geva ein ávísan mun í tølunum, um útvarpið roknar tað sum føroyskt, og vit ikki gera tað. Men tað er altoy ikki rætt, tá útvarpið roknar umsitingarligar útreiðslur av teimum pengum vit hava útgóðið. Tað hevur onki við hesi tøluni at gera.

Nils Bak vísir eisini aftur, at Koda ikki rindar tónaskóldum, hóast útvarpið hevur rapporterað tónleikin til Koda. Tónleikastjórin Ove Olsen hevur annars sagt fyrri Sosialinum, at hann hevur sjálvur upplivað at rapportera tónleik, har viðkomandi føroyska tónaskóld ikki hevur fingið nakað útgóðið kortini.

Nils Bak afturvísir púrasta, at vandi skal vera fyrri, at føroysk tónaskóld ongur pengur fáa, sjálvst um verkini eru rapporterað. Hann sigur, at talan má vera um onkra miskiljing.

– Tað kann møguliga vera, at ein – hægst tvær – rapportering kemur ikki rætt fram av misgávum, sum vit so mugu fáa rættað. Men eg má púra afturvísja, at talan er um nøkur systematisk eyðkenni, sigur Nils Bak.

Viðmerking

Tónleikurin í útvarpinum:

Tilvild sum dokumentatiún

Samstundis sum útvarpsstjórin Jógvan Jespersen í Sosialinum mikudagin roynir at prógva, at fjórða hvørt lag, ÚF spældi í 1997 var føroyskt, vísir hann, hvussu tilvildarligur tónleikapolitikkurin í ÚF er

Í farnu viku skrivaði Sosialurin um býtið millum útlendskan og føroyskan tónleik í ÚF. Árið var 1997 og tøluni vístu, at 17 prosent av tónleikinum var føroyskur. Restin – 83 prosent – var útlendskur. Tað er ikki satt, sigur útvarpsstjórin Jógvan Jespersen í svari mikudagin 2. september. 24 prosent av tónleikinum, ÚF spældi í 1997, var føroyskur. Men Jógvan Jespersen dokumenterar ikki. Byrjar hinvegin at skriva um umsitingargjald hjá Koda upp á 20 oyru pr. krónu, sum onki hevur at gera við tey tøl, Sosialurin brúkti. (Lesið aðrastaðni, hvussu stjórin í Koda vísir hesum rokniháttinum hjá útvarpsstjóranum aftur)

Lát tað enn einaferð vera sligið fast, at tøluni, sum undirritaði brúkti, vóru tøl frá Koda, har allar ÚF-spælir verða skrásettir. Koda hevur ongi tøl, ið beinleiðis siga, hvussu býtið millum føroyskt og útlendskt er. Men Koda kundi hinvegin upplýsa, at 17% av útgóðna peninginum fyrri spælir í ÚF endaðu aftur í Føroyum. Hini 83 prosentini endaðu hjá útlendskum komponistum. Undirritaði blaðmaður spurdi síðan stjóran á Koda Nils Bak, um føroyski presentsatsurin í pengum samsvaraði við tann presentsats, sum útvarpið spældi í 1997 av før-

oyskum tónleiki. Svarið var, at hetta samsvarar rættiliga væl.

Altso føroyskir komponistar finga sambært stjóran í Koda 17 prosent av pengunum av tí einföldu orsök, at 17 prosent av spældu tónleikinum var føroyskur.

Í blaðnum dagin eftir, práttaði Sosialurin við tónleikastjóran í ÚF Ova Olsen. Hann hevði ongi tøl at vísa á. Men Ove hevði kortini varhugan av, at ÚF spældi meir føroyskt, enn tøluni hjá Koda vístu.

Í Sosialinum mikudagin 2. september kemur útvarpsstjórin Jógvan Jespersen tó við eini avdúking, ið koldómir allar útrokningar hjá Sosialinum »Síðan orðaskiftið um gjaldið fyrri nýtslu av føroyskum tónleiki tók seg upp í síðstu viku, hevur útvarpið kannað, hvussu stórt partur av tónleikinum, ið ÚF spældi í 1997 var føroyskur. Úrslitið er, at 24 prosent av tónleikinum, ið ÚF spældi í 1997, var føroyskur.«

Taka vit tað seinasta fyrst, so vil Sosialurin heldur enn fegin siggja hetta yvirliðið, ið vísir, at fjórða hvørt lag í 1997 var føroyskt. Okkara faxnummar er 314720. Er hetta satt, so hevur Koda ein álvarsligan forkláringstrupulleika.

Mest sigandi er tó fyrsti parturin av setninginum hjá útvarpsstjóranum:

»Síðani orðaskiftið ... hevur útvarpið kannað, hvussu stórt partur av tónleikinum, ið ÚF spældi í 1997 var føroyskur.«

Her dokumentar útvarpsstjórin, hvussu ongin í veruleikanum í farnu viku visti, hvussu nógvur tónleikur var føroyskur. Heldur ikki ÚF. Tað tók meginpartin av eini viku, áðrenn svarið kom frá ÚF. Tey 24 prosentini (sum vit framvegis fegin vilja siggja dokumenterað) eru sostatt ikki úrslit av einum tónleikapolitikki. Men í besta føri úrslit av fría viljanum hjá einstøku plátuvendarunum í ÚF. Og alt gott um tann fría viljan.

Øll kunnu eisini hava sínar meiningar um, hvussu stórt partur av tónleikinum eigur at verða føroyskur. Um føroyskur tónleikur lýkur góðskukrøv. Um »føroyskur« tónleikur kann hava »enskan« tekst, kanska tað hevði verið betri um, prosentíð var lægri, tí so slapt undan diskount-framleiðslunum o.s.fr. Eg kann hava eina meining, onkur annar kann hava eina aðra. Og tað kann vera líka feitt.

Hinvegin hevur ÚF sum almennur stovnur skyldu at hava eina meining – ein yvirorðaðan tónleikapolitikk – sum í millum mangt annað greitt sigur, hvussu stórt partur av tónleikinum skal vera føroyskur. Tað

finst bara eitt útvarp í øllum heiminum, sum kann hava nakran sum helst áhuga at spæla føroyskan tónleik, og tað er ÚF. Men sum tað er nú, er tað í veruleikanum upp til tann Per ella Pól, sum av eini ella aðrari orsök sendir tónleik út í føroysku luftina gjøgnum ÚF-frekvensin at avgera, hvussu stórt partur er føroyskur.

Við hesum sigi eg ikki, at ÚF hevur ein illvilja móti føroyskum tónleiki og tónleikarum. Tvørturímóti. Djúpt inhabilur, sum eg eri, kann eg upplýsa, at vælvildin at kalla altíð er sera stór, tá einstakir tónleikarar hava brúk fyrri ténastum frá ÚF. Og tað er ikki so sjáldan. Nógur føroyskur tónleikur var slettis ikki til, um útvarpið ikki hevði hjálpt til. Men eg haldi ikki, tað er ov nógv at ynskja, at ÚF setir sær sum mál, hvussu stórt partur av tónleikinum skal vera føroyskur. Her er talan um tónleikapolitikk. Leiðarar eru settir júst til sama endamáls. Tað má væl vera eitt ynski hjá eini leiðslu at leggja rættingslinjurnar framvegi. Og ikki aftureftir, sum kanningarnar hjá ÚF, dokumenterað í svarskrivnum frá Jógvan Jespersen 2. september, bera boð um.

Vinarliga
Niclas Johannesen,
blóm. (og tónleikari)

